

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE CHIRURGIA

LEKÁRSKEJ FAKULTY SLOVENSKEJ ZDRAVOTNÍCKEJ UNIVERZITY

Odborný garant: prof. MUDr. Mgr. Marian Vidiščák, PhD., FEBPS

I. Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Chirurgia sa zaoberá komplexnými diagnostickými a liečebnými metódami pri chorobách a úrazoch, ktoré sú liečiteľné chirurgicky. K základným okruhom patria malformácie, choroby a novotvary tráviaceho traktu, endokrinných orgánov, podporného a pohybového systému, akútne brušné príhody, akútne cievne príhody periférnych ciev a choroby periférnych žíl, úrazy hrudníka, hlavy, brucha a končatín aj s poranením ciev, vrátane základných rekonštrukčných výkonov. Špecializačný odbor chirurgia ako základný chirurgický odbor sa uplatňuje v ambulantnej chirurgii, jednodňovej chirurgii a v lôžkových chirurgických pracoviskách.
2. Špecializačné štúdium trvá najmenej päť rokov.

II. Podmienky na zaradenie do špecializačného štúdia

Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore všeobecné lekárstvo.

III. Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Rozsah teoretických vedomostí

A. V rámci spoločného chirurgického kmeňa

1. anatómia, fyziológia, patofyziológia a patológia chirurgických ochorení a úrazov, ich diagnostika, liečba a jednoduché diagnostické a liečebné chirurgické výkony;
2. predoperačná príprava a pooperačná starostlivosť, výživa a intenzívna starostlivosť, podávanie liekov rôznymi formami, transfúzna liečba a liečba pooperačných komplikácií;
3. zásady pobytu na operačnom a ambulantnom trakte;
4. ošetrovanie rán a obväzová technika;
5. zásady a princípy celkovej a miestnej anestézie a resuscitácie;
6. zabezpečenie dýchania, intubácia, tracheotómia, konikotómia;
7. liečba bolesti, zvládnutie infekcie v chirurgii;
8. patofyziológia a liečba šokových stavov.

B. V rámci odboru chirurgia

1. anatómia, fyziológia, patofyziológia a patológia jednotlivých orgánových systémov;
2. diagnostika chirurgických ochorení neinvazívnymi i invazívnymi metódami;
3. patofyziológia stavov krvácania, hemokoagulácie, hemostázy, hemoragického a septického šoku, patofyziológia kardiovaskulárneho systému, patofyziológia metabolických porúch glukózového a lipidového metabolizmu, elektrolytovej rovnováhy a renálnej insuficiencie, patofyziológia úrazov hlavy, hrudníka, brucha, končatín a polytraumatizmov, ich prevencia, diagnostika a liečba;
4. patofyziológia akútnych a chronických tepnových a žilových ochorení, ich prevencia, diagnostika a liečba;
5. patofyziológia nádorových ochorení, ich prevencia, diagnostika a liečba;
6. patofyziológia akútnych a chronických zápalových ochorení hrudníka, brucha a končatín, ich prevencia, diagnostika a liečba;
7. predoperačná príprava, pooperačná starostlivosť, výživa a intenzívna starostlivosť;
8. operačné postupy a metódy riešenia chirurgických ochorení jednotlivých orgánov a ich komplikácií;
9. základy farmakoterapie v chirurgii;
10. vedenie dokumentácie a spôsoby získavania odborných a vedeckých informácií;
11. právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Rozsah praktických zručností a skúseností - minimálny počet zdravotných výkonov

A. V rámci spoločného chirurgického kmeňa

1. štandardná klinická prax u 200 pacientov;
2. asistencia pri operáciách;
3. kanylácia periférnej žily;
4. sutúra rany;
5. excízie a exstirpácie;
6. drenáž hrudníka pri pneumotoraxe;
7. punkcia fluidotoraxu;
8. punkcia perikardu pri tamponáde srdca;
9. punkcia ascitu;
10. nekrektómia;
11. cievkovanie močového mechúra;
12. rektoskopia;
13. zavedenie nazogastrickej sondy;
14. zavedenie balónikovej sondy;
15. kanylácia centrálnej žily;
16. kardiopulmonálna resuscitácia.

B. V rámci odboru chirurgia

1. operácie prietrží vrátane laparoskopických (<i>min. 5 laparoskopických</i>)	20
2. cholecystektómia vrátane laparoskopickej (<i>min. 15 laparoskopických</i>)	20
3. apendektómia vrátane laparoskopickej (<i>min. 6 laparoskopických</i>)	25
4. resekcia čreva (anastomóza bez resekcie) £	4
5. resekcia žalúdka (gastroenteroanastomóza) £	4
6. sutúra perforácie tráviacej rúry	4
7. antepozícia čreva, kolostómia	4
8. operácie hemoroidov včítane elastickej ligatúry	10
9. tracheostómia	3
10. amputácia končatín nad úrovňou prstov	10
11. operácie varixov dolných končatín (včítane sklerotizácie)	10
12. operácie prsníka a štítnej žľazy £	5
13. ošetrovanie úrazu / operácia sleziny a pečene (<i>dvojnásobok asistencií</i>)	2
14. ošetrovanie šliach a ciev pri úrazoch končatín (<i>dvojnásobok asistencií</i>)	4
15. torakotómia pre úraz (<i>dvojnásobok asistencií</i>)	2
16. tepnová embolektómia (<i>dvojnásobok asistencií</i>)	2
17. trepanopunkcia (<i>dvojnásobok asistencií</i>)	2

B.1. Praktické skúsenosti

1. výkony ambulantnej chirurgie - ošetrovanie rán, zavádzanie centrálneho venózneho katétra, drenáž hrudníka, punkcia ascitu, punkcia perikardu, biopsie lymfatických uzlín, exstirpácia kožných a podkožných tumorov, ošetrovanie hemoroidov, análnych fisúr a takzvaná malá septická chirurgia (panarícia, abscesy);
2. operácie NPB - zápalové, ileózne, hemoragické (resekčné výkony, stómie);
3. defibrilácia pri uzatvorenom a otvorenom hrudníku, priama masáž srdca;
4. endotracheálna intubácia, tracheostómia;
5. urgentná cievna chirurgia - embolektómia periférnych ciev;
6. amputácie na končatinách;
7. odstránenie apendixu vrátane laparoskopického odstránenia;
8. operácie prietrží vrátane laparoskopických operácií;
9. operácie varixov dolných končatín;
10. operácie na zaistenie priechodnosti tráviaceho traktu;
11. operácie na žlčníku vrátane laparoskopických operácií;
12. operácie na žalúdku vrátane resekcie;
13. operácie na slezine vrátane jej odstránenia;

14. operácie na traumatický poškodených orgánoch brušnej dutiny;
15. operácie sprístupňujúce brušnú dutinu pre iných špecialistov;
16. operácie prsníkov;
17. steh šľachy a cievy pri úraze;
18. trepanopunkcia pri epidurálnom hematóme;
19. ošetrovanie úrazov orgánov hrudnej dutiny;
14. ošetrovanie úrazov končatín vrátane poranenia ciev;
21. konzervatívna liečba a základy operačnej liečby zlomenín;
22. ošetrovanie popálenín.

1. **Nácvik techník komunikácie** osobnostné
2. predpoklady efektívnej komunikácie; verbálna a
3. neverbálna komunikácia;
- IV. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu.

Spoločný chirurgický kmeň v trvaní 24 mesiacov

- bežná ambulatná a lôžková časť chirurgie	12 mesiacov
- úrazová chirurgia (ak nie je na pracovisku uchádzača)	4 mesiace
- anestéziológia a intenzívna medicína	2 mesiace
- vnútorné lekárstvo	2 mesiace
- gynekológia a pôrodníctvo	1 mesiac
- neurochirurgia	1 mesiac
- plastická chirurgia	1 mesiac
- urológia	1 mesiac

- V. Po absolvovaní spoločného chirurgického kmeňa lekár absolvuje **36 mesiacov**

- A. Začína sa spoločným chirurgickým kmeňom s minimálnou dĺžkou trvania 24 mesiacov, pričom v tejto dobe lekár povinne absolvuje cirkulácie v stanovených odboroch (bod V.A.) počas 12 mesiacov. Na predošlú etapu nadväzuje štúdium v chirurgii v minimálnom trvaní 36 mesiacov. Špecializačné štúdium sa ukončí povinným absolvovaním záverečného kurzu pred špecializačnou skúškou, ktorého súčasťou je obhajoba písomnej špecializačnej práce a záverečná špecializačná skúška pred komisiou. Lekár v špecializačnej príprave neodkladne po zaradení do špecializačného štúdia sa povinne prihlási u garanta špecializačného štúdia a **povinne minimálne raz ročne** osobne garantovi predloží svoj záznamník s priebežnými výsledkami štúdia **k záznamu o kontrole**.

- B. **Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh**

Špecializačného štúdia na chirurgickom pracovisku, z toho 28 mesiacov na chirurgickom pracovisku a 8 mesiacov na špecializovaných školiacich pracoviskách (z toho 2 mesiace s rutinnou hrudníkovou chirurgiou, 1 mesiac s rutinnou úrazovou chirurgiou a 1 mesiac s rutinnou cievnu chirurgiou). Do obdobia pobytu na školiacom pracovisku sa započíta absolvovanie tematických kurzov, špecializačných školení a povinného kurzu pred špecializačnou skúškou.

- hrudníková chirurgia	2 mesiace
- úrazová chirurgia (ak nie je na pracovisku uchádzača)	1 mesiac
- cievna chirurgia	1 mesiac